

Katedra dokumentární tvorby

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské x

Autor/ka práce: Sarah Lomenová

Název práce:

ETICKÉ VÝZVY A LIMITY V DOKUMENTÁRNOM FILME PRACUJÚCOM S OSOBAMI
 VYKONÁVAJÚCIMI TREST ODNATIA SLOBODY

Posudek vedoucí/ho práce XPosudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Lucie Králová, KDT

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....	B
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....	B
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....	C
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce.....	B
Jazyková a stylistická úroveň práce.....	C
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejeté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)	B
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....	B
Celkové hodnocení diplomové práce (A-F)	B-C

(vysvětlivky hodnocení: A = výborný výkon převyšující daná kritéria, B = nadprůměrný výkon s minimem chyb, C = průměrný výkon s přijatelným počtem chyb, D = přijatelný výkon s větším počtem chyb, E = výkon vykazující minimální naplnění kritérií, F = nepřijatelný výkon)

Doporučení:

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce obsahuje odstavec shrnující obsah práce a její závěry; rozvádí detailněji hodnocení dílčích kritérií uvedených výše, zejména zdůvodnění známek D, E, F; vyzdvihuje přednosti práce, zvláště v případě hodnocení A, B; formuluje otázky, k nimž se student/ka musí při obhajobě vyjádřit; na závěr uvádí jednoznačné vyjádření, zda autor prokázal či

neprokázal schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve své oblasti výzkumu, zda jeho práce splňuje či nesplňuje požadavky standardně kladené na diplomové práce, zda vedoucí/oponent práci doporučuje či nedoporučuje k obhajobě a jakou známku navrhuje. Slovní hodnocení má typický rozsah 1 normostrany; v případě práce bez výtek může být i kratší. U prací, kde není co vytýkat, je namíště položit doplňující otázku ve smyslu, kam by uchazeč pokračoval v dalším výzkumu.

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

Sarah Lomenová ve své práci nahlíží a analyzuje vztahy režiséra a uvězněného protagonisty a s nimi spojené etické výzvy při natáčení a to na příkladu filmů Cenzorka, René a Uzamčený svět. Opírá se primárně o polo-strukturované hloubkové rozhovory, které pořídila s režiséry a práci uvádí kontextuální kapitolou, v níž mapuje vývoj představ o fungování vězeňství a společenské roli vězení.

Při práci na textu Sarah nejdříve téměř nezmiňovala osobní motivaci, tabuizovaný příběh uvězněné babičky, jejíž deníkové zápisy ve formě dopisů má autorka k dispozici a uvažuje o jejich možném zpracování ve svém příštím filmu. Přirozeně by tak čelila obdobným etickým výzvám jako režiséři, kteří se rozhodli točit s uvězněnými protagonisty, byť rodinné pouto specifickou situací autorky ještě více komplikuje. Podpořila jsem ji v akcentování osobního východiska tak, aby se promítlo do způsobu práce s rozhovory, jež se stávají podkladem pro detailní průzkum režijních strategií. Práce ale mohla být v tomto ohledu důslednější, myslím, že některé rozhovory se měly ještě zopakovat a dotazy zpřesnit ve vztahu ke konkrétním režijním praktikám a jejich reflexi samotnými autory. To už však neumožňovala časová tíseň blížícího se deadline. Uvítala bych také více příkladů z vybraných filmů, na nichž se zkoumané strategie a etické výzvy manifestují.

Jako klíčová se vynořovala otázka jakým způsobem režiséři rozumějí smysluplnosti a společenské roli nápravného systému (může skutečně někoho napravit?) a jak nahlížíjí vinu svého protagonisty. Práce se tak opírá o předpoklad, že představy režisérů o smysluplnosti systému nápravy a jejich porozumění konceptu viny a trestu se odráží (i neuvědomovaně) ve způsobech jejich režijní práce, v komunikaci s protagonistou i ve výsledné podobě filmů. Tuto oblast ale považuji v závěrech, které autorka vyvozuje, stále za podinterpretovanou.

Na práci oceňuji, že Sarah kromě realizace rozhovorů nastudovala i příslušnou odbornou literaturu, zahrnuje do svého uvažování osobní a genderovou perspektivu a nabízí řadu cenných postřehů a dílčích analýz (za podstatné považuji reflexe situací, v níž se vězeň stává zároveň filmovým hrdinou).

Autorka také přichází s pozoruhodným zjištěním u přístupu Karla Žaluda. Ten se jako jediný z autorů podvědomě nesituuje do role člověka apriori „nevinného“, tedy potenciálně „mimo vězeňský nápravný systém“, ale snaží se v přístupu k protagonistům zrušit dichotomii „nevinný režisér“ – „vinný vězeň“, ve smyslu toho, že se každý můžeme, třeba za neúmyslné zavinění autonehody, do vězení dostat. Při natáčení také s protagonisty trávil velké množství času a sdílel s nimi i své osobní problémy a frustrace, což se promítlo do mimořádné důvěry a otevřenosti, s níž se protagonisté nechali natáčet i při rekonstruovaných situacích. Zároveň ale tentýž autor vstupuje výrazně do děje, když jeden z vězňů popírá svou vinu, a v roli určitého morálního arbitra jej konfrontuje s jeho činy.

I přes výše uvedené limity práci považuji za podnětnou a autorčin přístup za poctivý, práce může mít (nejen) pro autorku využití v úvahách nad vlastními režijními postupy.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku B-C.

Datum: 2.9.2022

Podpis: